וחציו להרמה · פירש בקונטרס ובריני נמי רשויין להרמה מיהו גרלה דלאו רשויין להרמה דלא דשן ניהו אלא חציו להרמה דקאמר לא הרמה ממש אלא כעין הרמה שאין רשויין להקטרה וכן משמע פ' שני דמעילה (דף ט:) דדייקא התם וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח לא יחזיר הא על גבי המזבח יחזיר ומקשי מינה לרב ומשני שאני גחלת דאית ביה ממש אלא יחזיר דלא נעשית מצותו משמע דאין רשוי לתרום מהם דאי רשוי לתרום מהם כשתרמו אמאי יחזיר הרי נעשית מצותן ומיהו היא גופה לא ידענא מנא ליה דאיירי לאחר תרומת הדשן דמהאי טעמא מקשה לרב "יא) דאמר לאחר תרומת הדשן איירי וכי היכי דמתרצינן ליה לאחר תרומת הדשן לר' יוחנן תרלה קודם תרומת הדשן לרב דמודה רב דמועלין וגרלה בעיני דדומיא דפסולין שפקעו דאיירי בכל ענין "דקתני וכן גחלת שפקעה ומינה נמי דייקא דבגחלת אין חיוק בין קודם חצות לאחר חצות דבכל ענין יב] עיכול דדומיא דפסולין "שבריש קתני דאפילו קודם חצות לא יחזיר ועוד דבסיפא גבי אברים הוא דמפליג אבל בגחלת לא מפליג דעיכול חציא ולא שייך לא לגון הקטרה ולא לגון מוקדה דהא יג) "(בכך מיתוקמא) ומ"מ יחזיר דלאו רשויה להרמה היא דלאו דשן הוא ולא נעשית מצותה יד) "על גבי המזבח יחזיר דאכתי לא עבדה מצותה וכי פקע לא יחזיר דעל מוקדה על המזבח משמע דדבר שצריך יקידה יהא על המזבח אפילו פקע אבל דבר שאין צריך יקידה לא וא"ת כשמאספין את האפר להעלותו לתפוח אין יכולים להזהר שלא יהו הרבה גחלים על האפר והכא משמע שאסור להוציא הגחלת מן המערכה כדדייק במעילה (ג"ז שם) דיחזיר וכל שכן שאסור להוציא ובמסכת תמיד (דף ג.) נמי משמע שהיה טעל מן המאוכלות הפנימיות אלמא גחלים היה טעל וצריך לומר דמאי מן המאוכלות היה טעל הגהו דלית בהו משהא וחשיבי אפר אבל גחלת דהכא דמינה דייק במעילה דיחזיר מיירי בגחלת חיה דאית ביה משהא והא דקאמר במעילה ה"ה דאפילו אפר לאו דליהוי כגחלת ממש אפי' לענין חזרה דגחלת מחזירין לעולם אפילו לאחר תרומת הדשן דאין מעלין אותה לתפוח אבל אפר מעלין לתפוח אלא לענין מעילה הוא דקאמר דהויא כגחלת ואע"פ שלכאורה יש חיוק בין גחלת חיה לשאינה חיה שאינה בכלל דשן היא כדתנן כשל מן המאוכלות הפנימיות ומ"מ יש לישב כפירוש הקונטרס דתניא להרמה הייט אפילו בשבריני ולענין זה שהרמת הדשן מחזיר לאוספס לתפוח ולא לענין זה שיעשה מהם "תרומה דהא דשן טו) [כתיב והייט] דאמר רחמנא והרים את הדשן מחצות כדי להחזיר אפי' שבריי דמחצות ואילך תשיבי עיכול להקטרה ואם ירלה יאספס לתפוח כדי להוציאם מתון למחנה אבל אם רולה להניחם במקום המערכה כדי לסרק מלותם שיהו הם "רשויין לתרומת הדשן עדיין מלוותם עליהם אלכך יחזיר דמסתבר למימר דעדיין חסר מהם מירוק מלוה כיון שעדיין אין רשויין לתרומת הדשן והשתא ניחא לישנא דתניא להרמה וניחא נמי שבשעה שמאספין את האפר לא היו צריכין להזהר מן הגחלים ואפי' היו לוחשות וקלת היה גרלה כן במסכת תמיד פרק ראשון (דף כח:) דתנן נטלו את המגריפות ואת הליטרות ועלו לרחש המזבח האברים והפדרים שלא נתאכלו מבערב סולקין לגדי המזבח ובתר הכי קתני החלו מסלק באפר על גבי התפוח "וזהו כפי' טז) רש"י שלא היו מסלקין "אותם שלא נתאכלו אבל גחלים עיכול חשיבי ואפילו חיים כדפי' לעיל דאפילו קודם חצות חשיבי עיכול "אם כן לאו בכלל שלא נתעכלו מינהו אלכך כ"ל פירוש הקונטרס עיקר: **אלא** אמר ר' יוחנן· בקונטרס מחק אלא בפירושים הראשונים ופי' דרבי יוחנן מתרץ קר"מ יז) כדב חציו להקטרה וחציו להרמה ומיהו הייט דוקא בשבריי והאי יח) דקאמר "(דקמדמי) קודם לחצות הייט במעולין יט) ומקראי אחרינא נפקא ליה דכתיב עד בקר מן בקר לבוקרו של לילה ומוקמינן ליה בהרמה ומסר המקום הדבר לחכמים להיות "מדמין כל מה שירלו לפי הצורך להם ומיהו קשה לפירוש זה דקרא דעד בקר דכתיב בהקטרה [היכי] מוקמינן ליה בהרמה ועוד דאלא גרסינן בכל הספרים וגרלה כגיר' פירושים אחרונים דגרסי אלא ופליג רבי יוחנן אדרב דאמר חציו להרמה דאפילו בדשן המעולל יפה לא מקדמינן וקאמר רבי יוחנן כל הלילה קאי להקטרה וקאי אהרמה דכל הלילה כשר להקטיר כשאין משולין וכל הלילה כשר להרמה אם יש דשן משולל וגבי הקטרה כתיב בקר מיותר ליתן בקר לבוקרו של לילה והייט בחצות ובדשן מעולל דלית ביה משהא כל הלילה והרים אבל אית בה] בהון משהא כל הלילה והקטיר וכך פי' בקונטרס בפ"ק דיומא (דף כ) וא"ע במגילה (דף כ:) דקאמר כל הלילה כשר להקטרה אמאי לא קאמר גמי להרמה": **משום** דאמר רבי יוחנן· כלומר קראי כדרב מתרצי ולאשמועינן דחצות עשה עיכול כשבריי דקודם תצות הן בכלל הקטר ומחצות ואילך לרשויין להרמה כדשן מעליא והרמה כמעולין לגמרי קודם חצות נפקא לן מהאי קרא: **ממשמע שנאמר כל הלילה כו'**· אם ללמד בא כמשמע כל המקרא שיהא מעלה אברים ומקטירין עד הבקר „כל הלילה" נפקא: **מה"ל עד בקר**· לא נאמר אלא לענין הרמה לומר שתורמין כל הלילה והכי קאמר עד הבקר והרים לפני הבקר והרים ולא נתן שיעור לדבר: **הן בקר לבקרו של לילה**· בוקרו של לילה-עלות השחר בקר אחר הן לו הייט השכמה וכיון דאין זמן לדבר אלא של השכמה הכל לפי עורך השעה-בא כיצד לעשות, הלך: **לא יומא** בקרות הגבר לו סמוך לו לפניו לו לאחריו שני: **בשם בריבורים**· שכל העבודה מוטלת על כהן גדול ואיכא חולשא וצריך להקדים יותר: **ובדרגים מלשמורת הראשונה**· כדקתני סיפא דהשתא ולא היתה קרות הגבר מגעת ברגלים עד שהיתה עזרה מליאה יגגשרא: חצות

בשבריי· קשין שנתקשו מחמת האש ה) שנלטה בכולן ונשרפו אלא שלא נעשו פחם אלא כעלים יבשים הם מתוכם: **מנסני מילי**· דבחצות תלא מילתא: **כתוב אחד אומר כל הלילה והקטיר**· "על המזבח כל הלילה עד הבקר" דהייט הקטרה: **וכתוב אחד אומר כל הלילה** ו) וסמיך ליה והרים את הדשן ועי"כ אכל הלילה קאי דהא לא כתיב ולבש הכהן בבקר מדו בד אלא כל הלילה עד הבקר ולבש והרים כן שמעתי בסדר יומא: **אלא להקטרה**· דלא הוי עיכול אי לאו דשן ממש הוא: **ואלא להרמה** ז)· ואפי' קשין שבהן רשויין להרמה וקרויין דשן ומיהו בשר ממש ליכא למימר דמיקרי דשן: **מסיב רב כהנא**· אדרב דאמר אלא להרמה דמשמע דקודם חצות לא שעתה הרמה היא אפילו מן הנשמן דקודם חצות לא שעתה הרמה היא אפילו: **סיו פורמין**· תרומת הדשן מלא ח) מחתה ונתנה במזרחו של כבש: **וברגלים מלשמורת הראשונה**· ומשום דנפיש קרבנות ונפיש דשן וצריך ט) להעלותן לתפוח שבאמצע המזבח ולסדר את המערכה בלילה שיוכלו לשחוט ולהעלות התמיד בעלות השחר: ה"ג ואי חצות דאורייתא היכי מקדמינן מקדמינן ל"ג "והיכי מאחרינן" אמר רבי יוחנן שנאמר "כל הלילה" אני יודע שעד הבקר מה תלמוד לומר עד בקר? תן בקר לבקרו של לילה הלכך כל יומא מקרות הגבר סגי ביום הכיפורים משום חולשא דכהן גדול מחצות ברגלים דנפיש קרבנות דקדמי ארון ישראל, מאשמורת הראשונה, כדקתני סיפא לא היתה יז) קריית הגבר מגעת עד שהיתה עזרה מלאה מישראל איתמר פרשו קודם חצות והחזירן אחר חצות: **רבה אמר** חצות

יומא כ.

שם

* ויקרא ו:ה "על מוקדה עד הבקר" אלא מעתה כל הלילה עד הבקר

והתום' ביומא גרס לה ומפרשים דפריך אכל יום דהא קיל זריזים מקדימין למצות

* תוס' דף אלא מבא אור דרה טיבור דריחמן חוק על רב ויש לגרוס בגמ' אלא מאי ר' יוחנן...

לב א מיי' פ"ב מהל' תמידין ומוספין הלכה יא:

נוסח
מאנים מ
תרומת הדשן
1. בכל יום
2. ה"ג
3. ברגלים

דאיירי לאחר כו' הדשן יכי סי' ק"ק

קתני דקתני ק"ק

שפקעו קתני ק"ק

נוסח מתנה
◇ "פ"ר" אברים שביטלו מעל גבי המזבח קודם חצות ונתיבשו...

1. אחר חצות כבר מיתוקדת וקיימת ק"ק
2. לאחר זמנו פטור

הלכך פ"ג ק"ק

תרומת הדשן ק"ק

עצמם רשויים ק"ק

עיין מהרש"א במסכת יומא שגיה מדברים סתם ומיין הש"ס

שיטה מקובצת

ה) והרים הא כיצד חלקו: ב) היו תורמין אות: ג) מלפניו ומאחריו ביום הכפורים מחצות ברגלים מאשמורה הראשונה: ד) היתה קריאת הגבר אות י' מחרקי ה) האש שליחכה האש כל לחותן ושלשה בכולן אלא שלא נעשו פחם: ו) הלילה והרים דסמיך ליה והרים אה הרשון: ז) להרמה דאפי' קשין: ח) מלא המחתה: ט) וצריך להעלותו: י) מלאה מישראל הס"ד: יא) לרב דלמא קודם תרומת הדשן אירי: יב) ענין השיבא עיכול: יג) דהא כבר מתוקדא וקימא: יד) מצוותה הלכך על: טו) דשן כתיב והייטו דקאמר רחמנא והרים וכו' דמחצות ולתלן חשיבי עיכול: טז) כפי' [רש"י] שלא היו מסלקין אלא אותם: יז) קראי כדרב: יח) ותאי דקמקדמי לחצות ותיבת קודם ל"ש: יט) במעולין ומקרא אחרינא אות י' נמחק: כ) מן ההשכמה ואילך: כא) אות בתו משאה: כב) מחצות דשן אפרה לבערה תיבת נמחק: כג) עיכול

מסורת הש"ס

יומא כ. ועי"כ אכל הלילה קאי דהא לא כתיב ולבש הכהן בבקר מדו בד אלא כל הלילה עד הבקר ולבש והרים כן שמעתי בסדר יומא: **אלא להקטרה**· דלא הוי עיכול אי לאו דשן ממש הוא: **ואלא להרמה** ז)· ואפי' קשין שבהן רשויין להרמה וקרויין דשן ומיהו בשר ממש ליכא למימר דמיקרי דשן: **מסיב רב כהנא**· אדרב דאמר אלא להרמה דמשמע דקודם חצות לא שעתה הרמה היא אפילו מן הנשמן דקודם חצות לא שעתה הרמה היא אפילו: **סיו פורמין**· תרומת הדשן מלא ח) מחתה ונתנה במזרחו של כבש: **וברגלים מלשמורת הראשונה**· ומשום דנפיש קרבנות ונפיש דשן וצריך ט) להעלותן לתפוח שבאמצע המזבח ולסדר את המערכה בלילה שיוכלו לשחוט ולהעלות התמיד בעלות השחר: ה"ג ואי חצות דאורייתא היכי מקדמינן מקדמינן ל"ג "והיכי מאחרינן" אמר רבי יוחנן שנאמר "כל הלילה" אני יודע שעד הבקר מה תלמוד לומר עד בקר? תן בקר לבקרו של לילה הלכך כל יומא מקרות הגבר סגי ביום הכיפורים משום חולשא דכהן גדול מחצות ברגלים דנפיש קרבנות דקדמי ארון ישראל, מאשמורת הראשונה, כדקתני סיפא לא היתה יז) קריית הגבר מגעת עד שהיתה עזרה מלאה מישראל איתמר פרשו קודם חצות והחזירן אחר חצות: **רבה אמר** חצות

[וביומא כ: סד"ה אלא וכו' כתבו ישב על זה]

ועיין בזה פלטול לחוך בפ"ב דיומא בסמוך המאור ובמלחמת ה' פ"ש

[ועי"ע תוס' יומא כ ד"ה משום]